

סימלתה של מעשלת רבין יכלה להיות:

„כסא משוחרר לא יחזר!“

אחת נפיה, אחת בכסא

את השטחים לירדן — מה הטעם להת" מהמה? כדאי להתחיל בתהליך מייד. אולם היא עושה את ההיפך. היא עושה את הכל כדי להכשיר את המלך למעשה, לטרפד את נסיונו להשתלט על הגדה, לרפוף את המושאיו המתן עימו בעודו בי איכו.

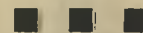

ה צעת ממשלת ישראל למלך חוסיין קרוייה „פשרה פונקציונלית“. בעברית פשוטה: לא תהיה נסיגה של צה"ל. התיאור זווית יישאר במקומו ותתוספה אליה התנחלויות נוספות. לירדן תינתן הזכות לנהל את העניינים האזרחיים של תושבי הגדה, ולהחזיר את המינהל האזרחי לערים ולכפרים הערביים.

בעניינים ערביים, הצעה זו פירושה סיפוח הגדה לישראל, והפיכת ריכוזי האוכלוסיה הערבית בה לגיטאיות. המלך חוסיין היה הפך קווינלינג ישראלי, ראש „יודנראט“ הפוך.

אילו קיבל הצעה זו, היה המלך מתאבד — פשוטו כמשמעו. כל פטריוט ערבי היה רואה בו בוגד, שיש להרגו כמו כלב שוטף.

הרעיון כולו נושא את חותם התחכמות האופיינית למשה דיין. ואכן, זוהי הצעה שהציע דיין לחוסיין בפגישה שפורסמה, והיא נדחתה בו במקום מכל וכל. בהוציא הצעה אבסורדית זו מפחד הובל של הטיס טוריה, מבייש יצחק רבין את עצמו. רבין אינו טיפוש. הוא יודע מה הוא עושה. אם כן, מדוע הוא עושה זאת?

ש דתעלומה זו רק פיתרון אחד. פשוט אין אחד. רבין הוא ראש-ממשלה, והוא רוצה להישאר ראש-ממשלה. הוא פוחד מפני בחירות חדשות, מפני שאינו בטוח שהמערך יצא בהן, ואף אינו בטוח שהוא עצמו יעמוד בראש הרשימה.

ממשלתו כוללת אוסף מגוון של שרים חדשים, החוששים לאבד את הכסאות שזכו בהם זה עתה. רובם אינם בטוחים שייכללו בממשלה הבאה, או שיזכו בה במעמד שיש להם עתה.

פרם פוחד מפני דיין, אלוץ פוחד מפני אבן. הג'ונגל המיפלגתי מלא חיות רעות. גם השותפים הקטנים, המנופפים בדיגלוגי השלום, פוחדים מפני בחירות. לל"ע טוב במצב הנוכחי, שהעניק להם את מירב הכסאות וההטבות. ר"צ חוששת מפני בחיירות שבהן היא עלולה לחזור למקום שממנו באה. אלוהים לא נתן לה קושאק על כסא ליד שולחן הממשלה. גם מוקד, הנמצאת בגלל אהדת בפנים, חוששת מפני מיבחן חדש.

בלאיכו הימני שורר תהוה ובהוה, וגם הוא אינו מעוניין בבחירות. איש אינו רוצה בכחירות. כל הדיפלומטים מרגישים טוב כספא טופסיקו. מה טוב ומה נעים, שבת אחים גם יחד.

אבל הסטאטוס-קו הפנימי יכול להחזיק מעמד רק כשנשמר הסטאטוס-קו החיצוני. למכנים הפוליטיקאים לחרף את נפשם — או, למען הדיוק, את נפשך — למען מניעת כל תזווה. בגלל סיבה זו פרצה המלחמה האחרונה. בגללה עלולה לפרוץ המלחמה הבאה.

מכאן רעיון „הפרדת הכוחות“. אין זה רק עניין של יוקרה. (החזרתם את הגדה המיוזרה של התעלה למצריים, ואת קר נייטרה לסוריה — עליכם להחזיר את הגדה המערבית של הירדן או לפחות את יריחו לירדו.)

המלך אינו זקוק רק ליוקרה זו, אלא גם לדריסת-רגל ממשית מי מערב לירדן. הוא צריך ליצור נוכח חות ירדנית ריבונית, אזרחית וצבאית, כחלק ממלו של הגדה הי מערבית. אם להשתמש בביטוי ציוני — עדין „ליצור עובדות כי שטח“.

הופעת מחלקה אחת של הצבא הירדני ביריחו תכריז באוזני כל תושבי הגדה: „אנו חוזרים. נהיה שליטי השטח הזה מחר. פנו עורף לפידאיון, שכחו את הרעיונות

יש במדינה שני מחנות: אחד הדוגל בארץ-ישראל השלמה, ואחד המוכן למה שנקרא בסיגנון של פחדנים, „פשרה טרי טוריאלי“.

אנשי ארץ-ישראל השלמה מתנגדים לויתור על כל שטח שהוא בגדה המערבית ובעזה, ומעדיפים מלחמה על פני נסיגה כלשהי. זוהי גישה מטורפת, אך לפחות אין בה צביעות.

אנשי „הפשרה הטריטוריאלית“ מוכנים לוותר על חלקים גדולים או קטנים של השטחים המוחזקים, גם בגדה המערבית ובעזה. הם מוכנים להחזירם תמורת הסדר שולם.

להחזיר למו? שלום עם מי? יש הסבורים, כמוני, שהאינטרס ארוך-הטווח של ישראל, מחייב להחזיר את השטחים הפלסטיניים לעם הפלסטיני, תמ

המלך חוסיין (בתא הנהג של טאנק)

הפלסטיניים. תנו כבוד לג'אלת אל-חוסיין אל-מועז, כי הוא הריבון הבא.

י שדוגל בקו של ממשלת רבין, מוכרח לאמץ לעצמו גישה ירדנית זו בתלהבות.

הרי זוהי הגישה שרבין רוצה בה, ופומך עליה. זוהי הגישה, שעליה מתכוננת ממשלתו בדסס את כל עתידה וביטחונה של ישראל.

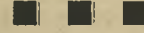
יתר על כן, מי שתומך בתפיסה זו מוכרח להבין גם את חשיבות גורם הזמן. כל יום חוקק, מחזק את הפידי איון ומחליש את המלך חוסיין.

ברגע זה רוכב המלך על גל גבוה. הוא זכה בתמיכתן של מצריים, סעודיה וסוריה. המלך הבטיח להשתלב בחזית המאוחדת — בוועידת-השלום או במלחמה הבאה — וזכה בתעודת-הכשר.

זהו מצב זמני. הוא יחלוף תוך כמה יחדשים, ואולי אף תוך כמה שבועות. לכן כל יום יקר, מי שרוצה כי ייקרו של המלך חוסיין, מי שמאמי מין שהוא השותף הנכון להסדר שולם, צריך לעזור לו להשיג את מבוקשו מ י י ד.

רת הסכשלוט עם מדינה פלסטינית שתקום. לעומת זאת סבורה ממשלת רבין, על כל חלקיה, שכדאי להחזיר את השטחים האלה לממלכת חוסיין.

על כל מעשי הממשלה יש דרוך, איפוא, על פי גישתה זו, שעליה היא הכריזה באופן הגיגי בהחלט טות רשמיות.

י שרואה בהקמת מדינה פלסטינית סכנה נוראה לישראל, ומי שרואה באיגון לשיחרור פלסטין אייב נצתי של המדינה, מוכרח להיות מעוניין בחיוקו של חוסיין.

אין טעם לעשות שלום עם חוסיין חלוש, העלול להתמוטט בכל רגע. להיפך, כל הטעם בהסכס עם חוסיין הוא — בעיני התומכים בקו זה — בחיוקו של מי שטר נוקשה וחסון, המסוגל לשחוט גם להבא את הפידאיון ולרמוס בגלל גאוה כל זיק של תחייה פלסטינית.

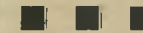
חוסיין עמד במשימה זו כספטימי בר השחרו, והוא מתכוון לחזור על כך כבוא העת. לשם כך הוא זקוק לאחיזה איתנה בגדה המערבית. הוא מוכרח להקדים שם את הפידי איון וכל התערורות פלסטיניות אחרת.

מ ה גרוע יותר: מלחמה או בחירות? אדם נורמלי יאמר, בוודאי: מלחמה. שהרי במלחמה עלול אדם לאבד את חייו ואת יקריו.

עסקן מיפלגתי יאמר: בחירות. שהרי בבחירות עדין עסקן לאבד את כסאו כממשלה ובכנסת. וזנבי עסקן, זהו גורל מר ממוות.

השאלה אינה תיאורית. היא מעשית מאוד. ברגע זה נאלצת ממשלת ישראל להחליט מהו ציר המאמץ העיקרי שלה: למנוע את המלחמה הבאה או למנוע את הבחירות הבאות.

התנהגותה מעידה עליה שהיא מעדיפה את סכנת המלחמה על סכנת הבחירות המוקדמות.

א ין מנוס ממסקנה זו לאור המתרחש סביב שאלת הפרדת הכוחות בחזית הישראלית-ירדנית.

המצב הוא פשוט בתכלית: המלך חוסיין תובע „הפרדת כוחות“. כדומר, בעברית פשוטה: נסיגה כלשהי של צה"ל מן הירדן.

האמריקאים תומכים בדרישה זו. השבוע אושרה תמיכה זו במסמך רשמי: הודעת הסיכום של ביקור המלך חוסיין בווינגטון, הביקור החשוב הראשון של מנהיג זו בבית הלבן של ג'ראלד פורד.

ההודעה קובעת שממשלת ארצות-הברית „תמשיך בהתייעצויות“ כדי לספל במועד מוקדם ומתאים „בבעיות המשמשות נושא לדאגה מיוחדת“ מצד ירדן, כולל הסכם ירדני-ישראלי להפרדת כוחות.

זוהי הגדרה דיפלומטית המקבית לת ללא הפתיחות את הדרישה הי ירדנית.

לפני פירסום הודעה זו וגם אחריה הור דינה ממשלת ישראל בצורה חריגה מעמדת המחלסת שהיא מתנגדת להפרדת-כוחות בחזית הירדנית.

ממשלת ישראל לא הסתירה את הנימוק העיקרי שדה נגד הדרישה הירדנית: כל נסיגה בגדה המערבית מוכיבת עריכת בחירות חדשיות בישראל.

בעת ביקורו של יגאל אלון בארצות-הברית אף מצא יצחק רבין לנכון להוכיח זאת לשרי-החוץ שלו במיברק מיוחד. סיכום כל העובדות האלה מוביל לתוצאה הבאה:

ממשלת ישראל מוכנה לעצור את ההתקדמות לקראת הסדר, לי הפתכן בעימות עם ירדן וארצות-הברית, ולהפוך מלחמה נוספת לי בלתי-ימנעת — כדי להימנע מעי ריכת בחירות.

י היגיון מתמרד נגד מסקנה זו. קשה להשלים עימה. אזרח בעל רצון-טוב, שאינו והרס את יצחק רבין וחברי ממשלתו, אומר לעצמו: מוכרח להיות הסבר אחר לקו הנוכחי. הן פשוט לא ייתכן שבני אדם, גם כשהם פוליטיקאים, יעדיפו את הקטל וההרס של מלחמה, את הדם והדמי עות של התמודדות בשדה-קרב, על פני מערכת-בחירות שבהן הם יכולים לאבד לכל היותר כסאות בממשלה ובכנסת. למרבה צער, אין כל הסבר אחר. הגיון הדברים הוא ברור לגמרי: